

3 i det ærede Mindretals Forslag og i Anledning af Udtalelser af Udvalgets ærede Mæltal i den afgivne Betænkning, nemlig det, om der ikke turde være Opfordring til at begrænse den hidtilværende administrative Praxis, hvorefter Udstykningsretten saa godt som er uden Grændser, noget nærmere. Man har i saa Henseende sagt, at det ikke var sylbestgjørende, at en saadan Begrændsning skete ved administrativ Foranstaltning, og at man vilde have den givet ved Lov. Jeg svarer dertil, at jeg ikke tror, at det vilde være ganske rigtigt nu at gjøre det ved Lov, idet jeg nemlig frygter for, at Overgangen derved vilde blive for voldsam og for vanskelig, hvormod jeg tror, at den forstandigste Raade at gaae frem paa er den, at man averterer alle Bedkommende om, at den hidtil værende Praxis ikke fremdeles vil blive fulgt, og at man saalæder Ministeriet efterhaanden trække Forholdene sammen, indtil man naaer en saadan Begrændsning, som kan anses for hensigtsmæssig. Naar det ærede 11te kongevalgte Medlem mente, at dette ikke vilde kunne lade sig gjøre, og at ingen Minister vilde kunne haandhæve en saadan Fremgangsmaade, da er jeg ikke enig med ham deri. Jeg tror nemlig, at vor Udvikling nærmest vil føre hen til, at man faar Diet op for det Betænkelste i den evindelige Udstykning, og at derfor den Tænke, som i saa Henseende snarest vil komme til at bevæge sig i Befolkningen, netop vil komme til at gaa i Retning af at holde Udstykningen indenfor de Grændser, som Forholdene kræve, ligesom den samme Tænke jo allerede har fundet sit Udtryk i, hvad der jo her foreligger.

Den af mig før udtalte Grundsætning ønsker jeg at hævde ligeoverfor ikke saa ganske saa af de Indvendinger, som ere blevne gjort imod selve Lovforslaget. Og jeg vil da navnlig ligeoverfor en mindre betydende af disse sige, at, hvormeget man end maa ønske ikke at komme i Modstrid med den Tilstand, der har udviklet sig, saa er der dog ikke nogen Grund til at beklage sig over, at de foreslaaede nye Bestemmelser enten i den ene eller den anden Retning kunne komme til at berøve Godseierne noget af den Frihed, som de

hidtil have haft. Ege saa lidt som man nemlig f. Ex. for Kjøbstadgundenes Bedkommende vil kunne reise nogen alvorlig Indvending imod, at f. Ex. nye Bygningelove berøve Eierne en vis Brug af disse Grunde, lige saa lidt kan jeg sjonne, at Godseierne ere berettigede til at beklage sig over, at der ved nye Bestemmelser gjøres en Indskrænkning i den Brug, som de hidtil upaataalt have gjort gjældende. Jeg finder saa meget mere Anledning til at udtale dette, som det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Estrup), der væsentligst har fremdraget de Tilfælde, hvori man formentlig skulde træde Godseierne for nær, ved Siden af at erkjende, at det Meste af, hvad han saaledes fremhævede, dog kun angik Smaating, igaar tillige erkjendte, at Love i den Retning overhovedet taget ikke vare til at skrive saaledes, at man kunde være ganske sikker paa, at man ikke ved dem paa et eller andet Punkt kom til at træde den bestaaende Tilstand noget nærmere, end man havde ønsket. Jeg tror, at det nævnte ærede Medlem har fuldstændig Ret i, at, naar man vil staa fast paa den Betragtning, som ligger til Grund for det ærede Medlems Anførsel om hele dette Forhold, da er det neppe muligt at formulere nogen Lovbestemmelser i den heromhandlede Retning, saaledes, at der ikke skulde kunne reises Indvendinger imod dem. — Jeg kommer dernæst til et andet Punkt, som ligeledes faar en vis Belysning ved den af mig hævdede Grundsætning, og det er netop, hvad det samme ærede Medlem anførte som en Hovedindvending imod det 2det Stykke af § 1. Han sagde, at, hvad han blandt Andet væsentlig havde derimod, var det, at man ved den deri givne Bestemmelse vendte Forholdet om og paalagde den private Mand en Bevisbyrde, som han hidtil ikke havde haft. Denne Indvending hviler aabenbart paa en rent privatretlig Betragtning af Forholdet, og det ærede Medlem havde ikke Ret i, at det skulde være det, der hidtil havde været det Gjældende. Dertimod, det Gjældende har været, hvad der her foreslaas bibeholdt, at Sord fastholdes at være Bondejord, indtil det bevises, at den ikke er det (Estrup: Nei!). So, og jeg skal tillade mig i saa Henseende at henlede det ærede